

مبارزه و اعتراض های کارگران ایران در سالی که گذشت

مقدمه

در طول سال ۱۳۹۴ مبارزه و اعتراضات کارگری نسبت به سال ۹۳ گسترش و شدت باز هم بیشتری داشت؛ گسترش اعتراضات کارگری در این سال را با توجه به شمار واحدهای تولیدی و خدماتی که کارگران در آنها دست به اعتراض زدند، و شدت یابی آن را می توان در بر آمد مبارزه کارگری در موارد زیر دید: برپایی اعتصابات طولانی مدت، اعتراضات مکرر، تجمعات شبانه روزی توسط کارگران، شرکت خانواده های کارگران در اعتراضات، برپایی اعتراضات سراسری و همزمان در تهران و مراکز استانها و یا شهرستانها، اعتراض همزمان کارگران یک رشته در تهران و یا در مناطق دیگر، اعتصاب همزمان کارگران معادن یک منطقه و یا واحدهای تولیدی یک شهر و نیز دیگر اشکال مبارزاتی که شرحش در ادامه خواهد آمد.

همزمان، در طول سال ۹۴ کارگران، با افزایش و تشدید سرکوب از جانب رژیم جمهوری اسلامی روبرو بودند.

بطور مشخص، اهداف و سیاست هایی که دولت یازدهم در عرصه مسایل کارگری دنبال کرده است را می توان این گونه خلاصه کرد: پایین نگاه داشتن هر چه بیشتر دستمزدها و قدرت خرید کارگران، کاهش امنیت شغلی کارگران و آسان تر کردن اخراج کارگران توسط کارفرمایان (از راه تحمیل قراردادهای موقت هرچه کوتاه مدت تر (۲۹ روزه و ۶ روزه)، قرارداد های سفیدامضا، شفاهی، دوگانه، اخذ چک و سفته و...)، جلوگیری از گسترش اعتراضات کارگری و سرکوب تلاش های کارگران برای ایجاد تشکل های مستقل و یا انتخاب آزادانه نمایندگان توسط کارگران.

توسل به خشونت و سرکوب عریان، وسیله اصلی دولت و بطور کلی رژیم اسلامی برای رسیدن به این اهداف ضد کارگری بوده است. بنابراین در طول سال ۹۴ سرکوب کارگران معترض در واحدهای تولیدی و خدماتی با پورش نیروهای امنیتی، انتظامی و ضد شورش به کارگران معترض فزونی گرفت که علاوه بر اخراج و دستگیری گسترده کارگران معترض و صدمه دیدن تعدادی دیگر از کارگران و یا اعضای خانواده شان، کشته شدن ۲ کارگرو جوان بیکار و زخمی شدن تعداد بیشتری از کارگران را به همراه داشت. افزون بر این، بازداشت، احضار و محاکمه کردن کارگران معترض، دخالت نهادهای قضایی، امنیتی و انتظامی در اعتراضات کارگری و حتی حضور و یا استقرارشان در محل کارخانه، و فشار معیشتی و شغلی بر کارگران معترض و ضرب و شتم آنها از طرف عوامل کارفرما، همچنان تداوم یافت. در کنار همه اینها اعمال سانسور با صدور دستور از طرف نهادهای امنیتی مبنی منتشر نکردن اخبار اعتراضات کارگری و فشار بیشتر بر خیرگزاری ها و خبرنگاران در سطح سراسری و محلی افزایش یافت. به همین گونه جلوگیری از فعالیت تشکل ها و نهادهای مستقل کارگری و فشار بر فعالین این تشکل ها، محاکمه و به زندان فرستادن آنها همچنان بخش ثابت سیاست های سرکوب گرانه و ضد کارگری رژیم در سال گذشته بود.

در این نوشته کوشیده ایم تصویری از آنچه در بالا گفته شد، یعنی اعتراض و مبارزه کارگران برای رسیدن به خواسته های خود از یک سو و واکنش سرکوب گرانه رژیم سرمایه داری جمهوری اسلامی به این مبارزات و خواسته ها از سوی دیگر را در سالی که گذشت ترسیم کنیم. این تصویر کامل نیست و در حقیقت طرح کلی از تصویر بزرگ تر است. زیرا در همه موارد استناد ما به گزارش های منتشر شده بوده و می دانیم که بسیاری از مسایل و وقایع کارگری یا به دلیل سانسور و سرکوب منتشر نشده و یا اینکه به دست ما نرسیده است. با همه این کمبود ها، انتشار این متن را ضروری دانستیم با این امید که به سهم خود کمی باشد برای آگاهی بیشتر از آنچه در عرصه جدال کار و سرمایه در ایران می گذرد. کوشیده ایم تا آنجا که ممکن است به جای توضیح و تشریح، تنها به فاکت ها، آمار و ارقام و هسته اصلی گزارش ها بسنده کنیم.

اعتراضات کارگری در واحد های تولیدی و خدماتی و علل آن

- اعتراض به عدم پرداخت بموقع دستمزد و مزایا : در ۲۵۹ واحد،
- اعتراض به سطح پایین دستمزد ها و در خواست افزایش دستمزد ها: در ۲۸ واحد،
- اعتراض به قراردادهای موقت، عدم تبدیل وضعیت، و برای کسب امنیت شغلی: در ۵۹ واحد،
- اعتراض به تعطیلی واحد و بیکارشدن با در خواست برای بازگشت بکار: در ۳۶ واحد،
- اعتراض به اخراج ازکاردر واحدهای دایر: در ۴۷ واحد،
- اعتراض نسبت به واگذاری واحد تولیدی به بخش خصوصی: در ۱۳ واحد،
- اعتراض به تشکل های به اصطلاح کارگری وابسته به حکومت: در ۶ واحد،
- اعتراض به دلایل دیگر: ۷۱ واحد.

در مجموع در ۵۱۵ واحد تولیدی و خدماتی، کارگران به اشکال مختلف دست به اعتراض زدند که

که درمقایسه با سال ۱۳۹۳ (۳۶۵ واحد) نشان گر افزایش ۴۱ درصدی است. (۱)

الف - اعتراض به عدم پرداخت بموقع دستمزد و مزایا (حق بیمه، حق سنوات، حق عائله مندی، حق مسکن، عیدی، پاداش، حق اضافه کاری، حق ایاب وذهاب و غیره)

کارگران در ۵۱۳ واحد تولیدی و خدماتی با مشکل عدم پرداخت به موقع دستمزد و مزایا مواجه بودند، که درمقایسه با سال پیش (۳۹۸ واحد)، افزایش ۲۹ درصدی را نشان می دهد. از این میان، کارگران در ۲۵۹ واحد، نسبت به عدم دریافت به موقع دستمزد و مزایا به اشکال مختلف از جمله تجمع و اعتصاب دست به اعتراض زدند. تعداد کارگران شرکت کننده دراعتراض در ۱۰۰ واحد، ۳۴۲۳۶ نفر گزارش شده است. (از ۱۵۹ واحد دیگر اطلاعی در دست نیست) طبق اطلاعات موجود در ۲۰۴ واحد، از مجمع ۵۱۳ واحد، ۹۰۴۳۰ کارگر با مشکل دستمزد های پرداخت نشده مواجه بوده اند، و این در حالی است که از تعداد کارگرانی که در ۳۰۹ واحد دیگر با همین مشکل روبرو بودند، اطلاعی در دست نیست.

ارقام فوق اگر چه کامل نیست و در نتیجه نمی تواند تصویر کاملی از ابعاد این مشکل ارائه دهد، با این حال نشان می دهد که در سال ۹۴ نسبت سال ۹۳ نه تنها مشکل دستمزد های پرداخت نشده کاهش نیافت بلکه دامنه و عمق آن بطور چشم گیری فزونی گرفت؛ به گونه ای که تعداد بیشتری از کارگران با این مشکل روبرو شدند و در نتیجه تعداد اعتراض های کارگری نسبت به عدم دریافت به موقع دستمزد ها افزایش یافت. همچنین، زمان دیرکرد در پرداخت دستمزد، بطور متوسط به ۴ ماه افزایش پیدا کرد و همراه با آن نپرداختن حق بیمه کارگران توسط کارفرمایان بطور چشم گیری سیر صعودی یافت.

افزون بر همه اینها باید گفت که دولت بزرگترین بدهکار به کارگران و بازنشستگان است. طی سال ۹۴ نه تنها از بدهیهای دولت کاسته نشد بلکه بر حجم آن افزوده شد. ارقام زیر حجم سر سام آور بدهی دولت به کارگران را نشان می دهد:

- بدهی بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی دولت به سازمان تامین اجتماعی،

- بدهی ۲۰ هزار میلیارد تومانی دولت به صندوق بازنشستگان فولاد کشور،

- بدهی ۲۵۰۰ میلیارد تومانی شرکت ملی نفت به صندوق بازنشستگی نفت،

- بدهی ۵۲۰ میلیارد تومانی دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان.

ب - اعتراض به سطح پایین دستمزد و درخواست افزایش آن

در ۲۸ واحد تولیدی و خدماتی کارگران نسبت به سطح پایین دستمزد اعتراض کردند و خواهان افزایش آن شدند. این درخواست به صورت گوناگون طرح گردید؛ از افزایش مستقیم دستمزد گرفته تا درخواست افزایش مزایا، و یا اجرای طرح طبقه بندی مشاغل و یکسان سازی حقوق و مزایا.

طبق گزارش ها در ۱۴ واحد از ۲۸ واحد یاد شده، ۵۷۳۵ کارگر در مبارزه برای افزایش دستمزد شرکت کردند. (از تعداد کارگران در ۱۴ واحد دیگر که با خواست افزایش دستمزد به مبارزه دست زدند، اطلاعی در دسترس نیست.)

پ - اعتراض به قراردادهای موقت، عدم تبدیل وضعیت و درخواست امنیت شغلی

در ۵۹ واحد تولیدی و خدماتی کارگران در رابطه با مسایل فوق دست به اعتراض زدند. در ۳۵ واحد، ۲۳۶۳۲ کارگر در اعتراض ها شرکت داشتند. (از تعداد کارگران شرکت کننده در اعتراض در ۲۴ واحد دیگر، اطلاعی در دسترس نیست.)

ت - اعتراض به تعطیلی واحد و بیکار شدن، و خواست بازگشت بکار

طی سال ۹۴ در مجموع ۱۷۳ واحد تولیدی و خدماتی تعطیل و بسته شدند و در نتیجه کارگران این واحد ها به صف پر شمار بیکاران پیوستند. طبق اطلاعات موجود، در نتیجه بسته شدن ۱۰۳ واحد، ۵۵۳۱۰ کارگر بیکار شدند. (از تعداد کارگران بیکار شده در ۷۰ واحد دیگر اطلاعی در دسترس نیست.)

کارگران در ۳۶ واحد از ۱۳۷ واحد تعطیل شده، نسبت به بسته شدن محل کار و بیکار شدن دست به اعتراض زدند، در ۱۶ واحد، ۴۸۲۰ کارگر در اعتراض ها شرکت داشتند. (از تعداد کارگران شرکت کننده در ۲۰ واحد اطلاعی در دسترس نیست.)

گفتنی است که علاوه بر موارد بالا، گزارشات دیگری وجود دارد که نشان دهنده بسته شدن تعداد زیادی از واحد های تولیدی و بیکار شدن شمار بسیار زیادی از کارگران است. این گزارش ها کلی است و نام واحد های تولیدی و تعداد کارگران شاغل در آنها مشخص نیست. در زیر به چند مورد از این گزارشات اشاره می کنیم:

- بیکار شدن ۲۰ هزار کارگر در پی تعطیلی ۳۵۰ کوره پزخانه در تهران،

- بیکار شدن ۱۰۰۰ کارگر در نتیجه تعطیلی کوره پزخانه در قرچک و ورامین،

- بیکار شدن ۱۰۰۰ کارگر پس از بسته شدن تعدادی از آجرپزی های اصفهان،

- بیکار شدن ۱۰۰۰ کارگر در پی تعطیلی ۲۰۰ کوره آجرپزی بیرجند،

- بیکار شدن ۱۵۰۰ کارگر بدنبال تعطیلی ۲۰۰ کارگاه آهن سازی،

- بیکار شدن ۱۰۶۷۶ کارگر طی ۸ ماه اول سال ۹۴ به دنبال تعطیل و نیمه تعطیل شدن واحدهای تولیدی در استان فارس،

- بیکار شدن ۳۳۰۰ کارگر در پی تعطیلی ۲۵۰ واحد تولیدی در استان کهگیلویه و بویر احمد،

- بیکار شدن ۱۰۰۰ کارگر بدنبال تعطیلی ۲۰۰ کارگاه تیر و بلوک در شیراز،

- بیکار شدن ۲۰۰۰۰ کارگر صنعت سنگ،

- بیکار شدن ۴۵۰۰ کارگردری تعطیلی ۴۲۰ واحد سنگبری استان فارس،

- بیکار شدن ۱۰۰۰۰ هزار کارگر قطعه سازی طی ۲ هفته درمهرماه.

ث - اعتراض به اخراج از کار در واحدهای دایر

در ۱۵۰ واحد دایر تعدادی از کارگران از کار اخراج شدند. طبق اطلاعات موجود در ۱۱۷ واحد تعداد ۱۵۲۰۸ کارگر از کار اخراج شدند. از تعداد کارگران اخراجی در ۳۳ واحد دیگر اطلاعی در دست نیست.

در این جا نیز علاوه بر موارد بالا گزارش هایی از اخراج تعدادی زیادی از کارگران واحد های دایر منتشر شده که فقط اسم منطقه و یا ناحیه صنعتی در گزارش آمده است. از جمله:

-اخراج ۱۰۰۰ کارگر از واحدهای تولیدی استان همدان،

-اخراج ۱۳۹۷ نفر از واحدهای تولیدی استان فارس در سه ماهه اول سال ۹۴،

-اخراج ۷۲۱ نفر از واحدهای تولیدی استان فارس در سه ماهه دوم سال ۹۴،

-اخراج ۱۵۰۰ کارگر در ناحیه صنعتی شاهین شهر و میمه.

ج - اعتراض به واگذاری واحد تولیدی به بخش خصوصی

در ۱۳ واحد کارگران نسبت به واگذاری واحد تولیدی به بخش خصوصی دست به اعتراض زدند. متأسفانه ما فقط از تعداد کارگران معترض در دو واحد اطلاع یافتیم که شامل اعتراض ۲۵۰۰ کارگر می شود. (از تعداد کارگران شرکت کننده در اعتراض در ۱۰ واحد دیگر اطلاعی در دست نیست.)

چ - اعتراض به تشکل های به اصطلاح کارگری وابسته به حکومت

در ۶ واحد واحد، شاهد اعتراض کارگران به تشکل های کارگری وابسته به دولت بودیم که شامل موارد زیر می شود:

- تهیه طومار با امضا ۶۱۰ کارگران معدن چادرملو که طی آن امضا کنندگان ضمن رد صلاحیت هیئت مدیره انجمن صنفی معدن چادرملو، خواستار انحلال این انجمن شدند.

۲-عدم شرکت ۸۰ درصد کارگران معدن سنگ آهن بافق در انتخابات شورای اسلامی کار که باعث شد برای دومین بار این شورا به دلیل به حد نصاب نرسیدن تعداد شرکت کنندگان در انتخابات، تشکیل نشود.

۳-کارگران کارخانه فولاد و چدن دورود در یازدهمین روز اعتصابشان خواهان انحلال شورای اسلامی کار شدند، و این تشکل منحل شد.

۴-اعتراض کارگران کارخانه واگن پارس به شورای اسلامی کار؛ کارگران، شورای اسلامی در این واحد را اعتصاب شکن نامیدند.

۵-اعتراض کارگران کشت و صنعت شوشتر به شورای اسلامی کار بدلیل همدستی این شورا با کارفرمایان.

۶-اعتراض کارگران اعتصابی معدن البرز شرقی(طرزهره)به اقدامات ضدکارگری رئیس شورای اسلامی کار در این واحد.

ح - اعتراض ها به دلایل دیگر

در ۷۱ واحد تولیدی و خدماتی، کارگران به دلایل مختلف دست به اعتراض زدند. به چند نمونه اشاره می کنیم: حمایت کارگران از همکاران معترض که اخراج شده بودند، اعتراض به شرایط بد کاری و نبود امکانات رفاهی در محل کار، اعتراض به رفتار و عملکرد ضدانسانی کارفرمایان، اعتراض نسبت به تحمیل قراردادهای موقت و سفید امضا، پرداخت دستمزد های پایین تر از حداقل رسمی دستمزد، کار بدون انعقاد هیچ قرارداد، وضعیت ایمنی محل کار، شامل نکردن کار به عنوان مشاغل سخت و زیان آور، بازنشستگی پیش از موعد، عدم تمدید دفترچه بیمه، عدم پرداخت بیمه بیکاری و حق مسکن، اعتراض به عملکرد تعاونی های مسکن. تنها در ۵ واحد از این ۷۱ واحد، ۴۸۶۰ کارگر در اعتراضات شرکت داشتند. (از تعداد کارگران معترض در ۶۶ واحد دیگر اطلاعی در دست نیست.)

.....

اشتغال کارگران بدون بر خورداری از حقوق قانونی و با دستمزد زیر حداقل رسمی دستمزد

در سال ۹۴ اشتغال شمار زیادی از کارگران بدون بر خورداری از حقوق اولیه کار مانند، حق بیمه درمانی و یا دریافت حداقل دستمزد رسمی در ابعاد بیشتری نسبت به سال ۹۳ ادامه داشت. آماري در این باره در دسترس نیست، اما مقامات حکومتی در سخنان خود از هفت تا هشت میلیون کارگر سخن می گویند که با دستمزد زیر حداقل رسمی دستمزد و بدون بر خورداری از هیچ حقوق قانونی به کار مشغولند. به چند گزارش در این مورد اشاره می کنیم:

- گزارش هایی از صنایع پوشاک و بخش خدمات خیر می دهند که کارگران این بخش با دستمزدی بین ۱۰۰ تا ۲۵۰ هزار تومان کاری می کنند،

- کارگاه های زیر زمینی، دستمزد ۴۰۰ هزار تومانی به کارگران زن جوان پرداخت می کنند،

- ۴۰۰ هزار کارگر کوره پزخانه های اطراف تهران، دستمزدی کمتر از حداقل رسمی دستمزد دریافت می کنند،

- ۵۰ هزار نجات گر هلال احمر با دستمزد ماهیانه ۳۰۰ هزار تومان کار می کنند،

- کارگران واحد عرضه سوخت گاز CNG در نیشابور با دستمزد ماهیانه ۴۸۰ هزار تومان کار می کنند و فقط ۳۰۰ هزار تومان به عنوان عیدی دریافت کردند،

- ۲۰۰۰ کارگر پیمانکاری شهرداری سنج دستمزدی زیر حداقل رسمی دستمزد دریافت می کنند،

- کارگران معلول با حقوق زیر حداقل رسمی مشغول بکار هستند.

.....

اشکال اعتراض ها و مبارزه کارگران

ترسیم خط تمایز روشن بین اشکال مبارزه و اعتراض های کارگری در بسیاری موارد ناممکن است، زیرا همیشه احتمال همپوشانی و یا تداخل بین اشکال مبارزه و اعتراض وجود دارد. برای نمونه اعتصاب کارگری می تواند همزمان با راهپیمایی خیابانی کارگران

اعتصابی همراه باشد. با این حال برای ترسیم تصویری روشن تر از اشکال مبارزه کارگران در سال ۹۴ تا آنجا که ممکن بوده تلاش کرده ایم این اشکال را به گونه ای که در زیر می آید رده بندی کنیم :

• اعتصاب و تجمع: ۸۵ درصد،

• گسترش اعتراض به بیرون از محل کار به صورت راهپیمایی در خیابان های شهر، تجمع در جاده های میان شهری و جلوگیری از تردد وسایل نقلیه و یا در مقابل درب محل کار و جلوگیری از رفت و آمد: ۸ درصد

• نوشتن نامه و تهیه طومارهای اعتراضی: ۵ درصد

• ۴-تحریم غذای محل کار: ۱ درصد

• ۵-درگیری فیزیکی با کارفرمایان و یا شکستن شیشه و دیگر اشکال اعتراض ۱ درصد

الف: اعتصاب و تجمع

اعتصاب های طولانی: یکی از ویژه گی های اعتصاب های کارگری در سال ۹۴، طولانی بودن مدت اعتصاب ها بود. نمونه هایی از این اعتصاب های طولانی را به ترتیب مدت زمان آنها بر می شمیریم :

-اعتصاب ۵۴روزه کارگران قطارشهری اهواز(شرکت کیسون)در دو مرحله،

-اعتصاب ۴۷ روزه کارگران لوله و نور دصفا در دومرحله،

-اعتصابی ۴۰ روزه کارگران کارخانه فولاد وچدن دورود طی ۳مرحله،

-اعتصاب یک ماهه کارگران کارخانه سامان کاشی بروجرد،

-اعتصاب ۲۷روزه دوکارخانه سیمان درجاده اندیمشک - خرم آباد،

-اعتصاب ۲۲روزه کارگران کارخانه ایران برک رشت،

-اعتصاب ۲۱روزه کارران پروژه راه آهن شهر ورزنه،

-اعتصاب ۲هفته ای کارگران فازهای ۲۰ و ۲۱ منطقه عسلویه،

-اعتصاب ۱۰روزه کارگران پتروشیمی اروند،

-اعتصاب ۹ روزه کارگران کارخانه واگن پارس اراک،

اعتراضات مکرر: دومین ویژه گی مبارزه کارگران در غالب اعتصاب و یا تجمع کارگری، تکرار و یا تداوم مبارزه بوده است که از یک سو نشان دهنده عدم پاسخگویی کارفرمایان و مقامات دولتی به خواست کارگران است و از سوی دیگر نشان دهنده پیگیر بودن کارگران برای رسیدن به خواست های خود است. موارد زیر نمونه هایی از مبارزه مکرر کارگران برای خواست معین است :

- کارگران پست های فشارقوی برق،

- کارکنان پیمانی شرکت نفت گچساران،

- کارگران کارخانه کاشی کویریزد،

- کارگران کارخانه نساجی مازندران،
- کارگران کارخانه لوله سازی خوزستان،
- کارگران کارخانه تبریزکف مرنند،
- کارگران پتروشیمی تبریز،
- کارگران کارخانه کاشی نیلو،
- کارگران صدرای بوشهر،
- کارگران معادن طزره، چشمه پودنه، یورت زمستان،
- کارگران کارخانه آونگان اراک،
- کارگران کارخانه کنتورسازی ایران،
- کارگران شهرداری بروجرد،
- کارگران مجتمع نیشکر هفت تپه،
- کارگران کارخانه سیمان لوشان،
- کارکنان بیکار شده موسسه میزان،
- کارگران صنایع فلزی،
- کارگران اخراجی سیمان کارون،
- کارکنان بخش خصوصی مخابرات،

شرکت خانواده های کارگران در اعتراضات: شرکت فعال و گسترده خانواده ها در مبارزه کارگران به ویژه در شکل تجمع و یا راهپیمایی از مهمترین ویژه گی های مبارزات کارگری در سال ۹۴ بود. با اطمینان می توان گفت که حداقل در چند دهه گذشته حضور فعال خانواده های کارگران در مبارزات کارگری هیچگاه تا این سطح فراگیر و گسترده نبوده است. شرکت خانواده ها در اعتراضات کارگری علاوه بر جنبه حمایتی آن و کمک به تعمیق و گسترش این اعتراضات در همان حال، یورش نیروهای سرکوب گر رژیم به تجمع ها اعتراضی کارگران را سخت تر و هزینه سرکوب را برای رژیم را افزایش می داد. به چندین نمونه از شرکت خانواده کارگران در اعتراض کارگری اشاره می کنیم:

- تجمع همراه با خانواده توسط کارگران اخراجی مجتمع مس خاتون آباد،
- تجمع خانوادگی کارگران کشت و صنعت نیشکرمیان آب،
- جمع خانوادگی کارگران اتحاد ماشین مقابل مجتمع مس میدوک،
- شرکت خانواده کارگران کارخانه سامان کاشی بروجرد در تجمع،
- شرکت خانواده کارگران شهرداری بروجرد در تجمع،

- تجمع خانوادگی ۲ روزه کارگران شرکت ارفع سازان کرمان،

- شرکت خانوادگی کارگران معدن زمستان یورت در تجمع ۶ روزه،

- حضور خانواده ها در تجمعات اعتراضی کارگران معدن طزره،

- تجمع خانوادگی کارگران معدن پابدانا،

- تجمع کارگران شهرداری کاشان همراه با خانواده،

- تجمع خانوادگی کارگران معدن منگنز بافت،

- تجمع مستقلانه همسران کارگران شهرداری بندرانزلی،

- تجمع خانوادگی بازنشستگان صنعت فولاد مقابل مجلس و وزارت کار.

اعتصاب و تجمع همزمان - یکی دیگر از ویژه گی مبارزه و اعتراض کارگران در سال ۹۴ نسبت به سال و یا سالهای قبل، بیشتر شدن و یا افزایش اقدام به تجمع و یا اعتصاب در یک رشته تولیدی در یک منطقه و یا در رشته های معین تولید در مناطق مختلف بود. نمونه های زیر این را به خوبی نشان می دهند:

- اعتراض همزمان کارگران پتروشیمی های ماهشهر و عسلویه،

- اعتراض همزمان کارگران پتروشیمی های اراک، اصفهان، تبریز و ماهشهر،

- اعتصاب همزمان ۲۰۰۰ کارگر معدن زغال سنگ کوهبنان از جمله پابدانای جنوبی، چشمه پودنه، اصلی، هشونی و ...،

- تجمع همزمان کارگران کارخانه فولاد آذربایجان و گیربکس سازی خاورمیانه در میانه،

- برپایی اعتراضات سراسری همزمان توسط کارگران در تهران و یا در مراکز استان ها و یا شهرستان ها از جمله توسط کارگران پست های فشار قوی برق، کارگزاران بیمه کشاورزی، و کارگران مخابرات.

ب - گسترش اعتراض به خارج از محل کار - در سال گذشته مبارزه و اعتراض کارگران برای رسیدن به خواست خود در بسیاری موارد به خارج از محل کار گسترش یافت. کارگران در پیگیری خواست های خود به اشکال مختلف در خارج از محل کار به اعتراض خود ادامه دادند: تجمع در مقابل درب کارخانه و جلوگیری از تردد، تجمع و راهپیمایی در خیابان، تجمع در برابر نهاد های حکومتی از جمله مجلس شورای اسلامی از روش های بود که کارگران به آن متوسل شدند. در زیر به موارد برجسته اعتراض های کارگران در خارج از محل کار اشاره می کنیم:

راه پیمایی:

- راهپیمایی کارگران شهرداری رشت در خیابان های این شهر،

- راهپیمایی کارگران کارخانه نساجی مازندران در خیابان های شهرهای ساری و قائم شهر،

- راهپیمایی ۷ کیلومتری کارگران نی برمجتمع نیشکر هفت تپه،

- راهپیمایی کارگران کارخانه هپکو در خیابان های اراک،

- راه پیمایی کارگران اداره برق گیلان در خیابان های رشت،

تجمع در مقابل نهاد های حکومتی:

- تجمع کارگران پتروشیمی های اراک، اصفهان، تبریز و ماهشهر در مقابل وزارت نفت،

- تجمع کارگران پتروشیمی های عسلویه و ماهشهر در مقابل مجلس،

- تجمع کارگران پتروشیمی اصفهان در مقابل مجلس،

- تجمع کارگران مس سرچشمه کرمان در مقابل وزارت کار و صنایع،

- تجمع کارگران پست های فشار قوی برق در مقابل ساختمان سازمان مدیریت و برنامه ریزی، مجلس، و نهاد ریاست جمهوری،

-تجمع کارگران کارخانه فولادسازان ملارد مقابل وزارت کار،

-تجمع کارگران بیمه کشاورزی مقابل مجلس،

-تجمع کارگران مخابرات مقابل مجلس،

- تجمع کارگران نیروگاه پرند در مقابل وزارت نیرو،

- تجمع کارگران معدن طزره در مقابل مجلس.

تجمع در مقابل محل کار و جلوگیری از تردد:

- کارگران بیکار شده معدن جوزرند در مقابل محل کار خود به تجمع اعتراضی دست زدند که با یورش نیروی انتظامی مواجه شدند که منجر به جان باختن یکی از کارگران شد.

- کارگران منطقه عسلویه چندین بار با تجمع مقابل درب محل کار، از تردد جلوگیری کردند،

-کارگران معدن طزره ۲ بار جاده تهران مشهد را بستند،

- کارگران نی بر مجتمع نیشکر هفت تپه در مقابل محل کار تجمع کردند و مانع تردد شدند،

به همین گونه، تجمع منع تردد در مقابل محل کار توسط کارگران در موارد زیر صورت گرفت:

- کارگران کارخانه واگن پارس اراک،

- کارگران کارخانه کاشی کویر یزد،

-کارگران معادن ۲ و ۴ گل گهر،

-کارگران معدن گلتوت زرند،

-کارگران شهرداری جیرفت،

-رانندگان کارخانه سفال مروارید خلیل شهر،

-بازنشستگان صندوق فولاد مبارکه.

پ - نامه ها و طومارهای اعتراضی

همانطور که در سر فصل این بخش اشاره شد نوشتن نامه و تهیه طومار های اعتراضی یکی دیگر از اشکالی بود که کارگران به آن متوسل شدند و در کل ۵ درصد از اعتراض های کارگری به این شکل انجام شد. در مورد جزئیات این شکل از اعتراض کارگری آمار و ارقام بسیار ناچیزی به بیرون درز کرده است. با این حال براساس همین اطلاعات محدود آنچه که در لابلای گزارشات از زبان کارگران آمده است، می توان گفت تعداد شکایات و مراجعه کارگران به این مراکز شکایت دهی برای دریافت طلب ها ویا برای بازگشت بکار بسیار افزایش یافته است. روند رسیدگی به این شکایات بسیار طولانی و برای کارگر شاکی، نفس برآست. از کم و کیف نتایج این شکل از اعتراض اطلاع کاملی در دست نیست اما در مواردی که که این شکایت ها منتهی به صدور رای به نفع کارگران شده است، گزارش هایی بسیاری از گردن نگذاشتن کارفرمایان به رای صادر شده، حکایت میکند. در مورد ابعاد این شکل از اعتراض کارگری به یک نمونه که رسانه ای شده است اشاره می کنیم که می توان آن را مشتمل نمونه خروار دانست: تنها در سه ماهه اول سال ۹۴ در اداره کار اردبیل ۱۳۴۹ پرونده شکایت کارگر از کارفرما تشکیل شد.

اشکال دیگر مبارزه و اعتراضات کارگری

- الف برگزاری روز جهانی کارگر، علیرغم تلاش گسترده و همه جانبه رژیم جمهوری اسلامی برای جلوگیری از برگزاری مستقل روز جهانی کارگر، تجمعات و مراسم هایی به مناسبت این روز توسط کارگران برگزار شد. این مراسم ها از جمله عبارت بودند از:
  - راهپیمایی کارگران کارخانه کاشی سامان در روز اول ماه مه در خیابان های بروجرد در اعتراض به عدم پرداخت حقوقشان،
  - تجمع کارگران شرکت واحد در پایانه آزادی در ۹ اردیبهشت ماه،
  - برگزاری مراسم روز جهانی کارگر در محل انجمن صنفی کارگران خبازی های سنندج در دهم اردیبهشت،
  - برگزاری روز جهانی کارگر در دفتر سندیکای خبازان سقز در دهم اردیبهشت،
  - تجمع تعدادی از فعالین کارگری در مقابل مجلس در دهم اردیبهشت،
  - پخش شیرینی در کوره پزخانه های اطراف مریوان در دهم اردیبهشت توسط فعالین کارگری شهر مریوان،
  - برگزاری مراسم اول مه در اندیمشک با حضور ۵۰ نفر از فعالین کارگری و اجتماعی.

ب- تلاش برای ایجاد تشکل های مستقل کارگری

بنا به گزارشات دریافتی از منابع موثق در تعدادی از واحدهای تولیدی، کارگران تشکل های مستقل خود را ایجاد کرده اند و یا در حال سازمان دادن آن هستند و یا نمایندگانی را انتخاب کرده تا اعتراضات را هدایت کنند. در همین رابطه کارگران در راه دست یابی به مطالباتشان برای حمایت از نمایندگان منتخب شان به دلیل بی اعتمادی به وزارت کار، ابتکاراتی از خود نشان دادند؛ از جمله اسامی نمایندگان خود در دفاتر ثبت اسناد به ثبت رسانده اند. بنا بر همین گزارش ها، کارگران کارخانه آلومینوما جاجرم موفق شده اند که شورای نمایندگان کارگران را تشکیل دهند.

پ - اعتراض منفی، خودکشی- در سال ۹۴ متأسفانه شاهد افزایش خودکشی در میان کارگران در اعتراض به عدم پرداخت بموقع حقوق، بیکاری، اخراج از کار، و یا به دلیل درگیری ها و اختلاف های دیگر با کارفرمایان بودیم. این خودکشی ها بامرگ یونس عساکره

در دوم فروردین ۹۴ - که هفته پیش از آن در اعتراض به بیکاری دست به خودکشی زده بود- شروع شد و در یازدهم اسفند با خودکشی و جان باختن یک زن کارگر از کارکنان شرکتی شهرداری منطقه ۱۳ تهران به پایان رسید، او در اعتراض به اخراجش از کار دست به خودکشی زد.

طبق گزارش های موجود در سال گذشته، ۳۲ کارگر دست به خودکشی دست زدند که ۱۲ مورد آن به مرگ انجامید. دلایل این خودکشی ها و عواقب آن ها چنین گزارش شده است:

- در اعتراض به عدم پرداخت بموقع حقوق: ۵ مورد که ۳ مورد به مرگ منتهی شد،

- در اعتراض به اخراج از کار: ۱۰ مورد که مرگ ۵ نفر را به دنبال داشت،

- در اعتراض به بیکاری: ۲ مورد که هر دو به مرگ انجامید،

- به دلایل دیگر: ۵ مورد که به مرگ ۲ نفر انجامید،

.....

حوادث کار، بیماری های ناشی از کار و قتل کارگران کول بر

الف: حوادث کار - در سال ۹۴ طبق گزارش هایی که به دست ما رسیده ۳۰۹ حادثه کاری به وقع پیوست که مرگ ۴۰۴ نفر را به دنبال داشت.

مقایسه ارقام ثبت شده سال ۹۴ با سال ۹۳ نشان از افزایش حوادث کار و قربانیانش دارد. اما ابعاد این فاجعه یا جنایت حتی از این هم بیشتر است، زیرا بسیاری از حوادث کاری از جمله در معادن گزارش نمی شود و یا در رسانه ها بازتاب نمی یابد. (۲)

با این حال مقامات و مسئولین وزارت کار بدون آنکه دلیلی بیاورند ادعا می کنند که تعداد حوادث کار رو به کاهش بوده است. بعلاوه سازمان پزشکی قانونی نیز در برخی استان ها از کاهش جان باختگان حوادث کار سخن می گوید. اما واقعیت این است که اقدام معینی و سراسری برای کاهش حوادث کار صورت نگرفته و بنابراین کاهش احتمالی در روند شتابان حوادث کار می تواند ناشی از رکود در فعالیت های بخش ساختمان سازی باشد که بیشترین سهم را در حوادث کار و نتایج غالباً مرگ بار آن دارد.

در میان گزارشات منتشر شده در مورد حوادث کار در سال ۹۴ اخبار زیر جلب توجه می کرد:

- در ۱۴ مورد، تصادف سرویس رفت و آمد باعث جان باختن ۳۸ کارگر و زخمی شدن ۸۳ نفر دیگر شد،

- کارگران چاه کن زیادی در سال ۹۴ جانشان را در حین کار از دست دادند،

- در میان قربانیان کار، تعدادی از کودکان کار از جمله کودکان ۱۵ و ۱۷ ساله گزارش شده است،

- گزارشی دیگر از مرگ ماهیانه ۸۰ کارگر مهاجر افغانستانی در ایران خبر می دهد،

ب- بیماری های ناشی از کار

درباره قربانیان بیماری های ناشی از کار آمار دقیقی در دست نیست، اما گزارشاتی در همین رابطه بقرار زیر منتشر شده است:

- آمار حوادث منجر به فوت ناشی از بیماری های شغلی، ۱۲ برابر حوادث فیزیکی است،

- سالانه ۱۲ هزار نفر در کشور به دلیل حوادث ناشی از کار و بیماری های شغلی جان خود را از دست می دهند (۳)

ت: کشتار و زخمی کردن کارگران کول بر

در سال ۹۴ کشتار و مجروح کردن کارگران کول بر که غالباً به دلیل بیکاری به این کار روی آورده اند، به دست نیروهای نظامی همچنان ادامه داشته است. بنا به گزارشات موجود، در سال گذشته ۱۴ نفر کول بر با شلیک تیر توسط نیروهای نظامی کشته شدند و ۱۳ نفر دیگر زخمی شدند. همچنین یکی از کول بران در مرز ایران و عراق، به علت فشار کار، سکته قلبی کرد و جان خود را از دست داد.

.....

اعتراضات معلمان:

معلمان در سال ۹۴ چندین تجمع اعتراضی در حمایت از همکاران زندانی و برای بهبود شرایط کار، با خواست های زیر بر پا کردند: افزایش حقوق متناسب با نرخ های تورم و هزینه زندگی، پرداخت بموقع حقوق ها، فعالیت آزادانه تشکل های مستقل معلمان و حق برگزاری مجمع عمومی سراسری بدون دخالت دستگاه های دولتی، تبدیل وضعیت معلمان پیمانی، بالا بردن کیفیت آموزش از طریق دخالت معلمان در تدوین متون درسی و استاندارد سازی مدارس متناسب با استاندارد های بین المللی.

مبارزه و اعتراض معلمان در دی و اسفند ماه ۹۳ اوج تازه ای به خود گرفت. معلمان بطور موثر از امکانات اینترنتی بویژه از سیستم تلگرام برای بحث و تبادل نظر در مورد مطالبات معلمان، آموزش فعالیت های صنفی و سازماندهی اعتراضات استفاده می کردند. معلمان با استفاده از این امکانات، توانستند خود را به سرعت در گروه های تلگرام سازماندهی کنند و اعتراض های سراسری را تدارک ببینند.

مهمترین اعتراض ها و تجمع های سراسری معلمان در سال گذشته عبارت بود از:

- تجمعات اعتراضی سراسری در ۲۷ فروردین ماه،

- تجمعات سراسری در ۱۷ اردیبهشت بمناسبت روز معلم،

- تجمع اعتراضی در مقابل مجلس در روز ۳۱ تیر با خواست آزادی معلمان در بند از جمله اسماعیل عبدی و رسول بداغی،

- تجمع اعتراضی سراسری در ۱۶ مهر ماه،

- بیش از ۱۸ مورد اعتراض توسط معلمان، در روز های دیگر با همان خواسته ها در شهرستان ها و مراکز استان ها برگزار شد.

افزون بر برپایی تجمع های اعتراضی و سراسری توسط معلمان، مربیان پیش دبستانی، معلمان حق التدریسی مدارس و آموزشکده های فنی و حرفه ای، مربیان نهضت سواد آموزی و مربیان مهدکودک نیز در اعتراض به وضعیت استخدامی و عدم تبدیل وضعیت، سطح نازل حقوق ها، عدم پرداخت بموقع حقوق، وضعیت بیمه و دیگر مشکلات، دهها بار دست به تجمع زدند (۴) از جمله:

- بیست و دو بار در قابل مجلس تجمع کردند؛ در چند مورد این تجمعات با شرکت خانواده ها برپا شد و مدت چند روز بطور شبانه روزی ادامه یافت،

- دو بار هم در مقابل وزارت آموزش و پرورش تجمع اعتراضی برپا کردند ،

- بیست ست و دو بار تجمع اعتراضی در شهرستانها و یا مراکز استان، در مقابل اداره آموزش و پرورش و یا فرمانداری و استانداری برپا داشتند. (۵)

ارزیابی کوتاه: مبارزات معلمان که در اواخر سال ۹۳ به اوج خود در آن سال رسیده بود، همچنان تا تجمع ۲۷ فروردین و تجمعات خود جوش و میکرانه معلمان در مناطق مختلف در روزهای بعد از آن، در حال گسترش بود. اما زمانی که رژیم از برگزاری روز معلم در ایران، ۱۲ اردیبهشت، جلوگیری کرد و اسماعیل عبدی و چند تن دیگر از معلمان احضار و تهدید شدند، تمایل و شوق شرکت در تجمع اعتراضی در میان معلمان نسبت به قبل کمتر شد. تجمع های معلمان اگر چه در ۱۷ اردیبهشت بر پا شد اما تعداد شرکت کنندگان در این تجمع ها نسبت به تجمع ۲۷ فروردین بسیار کمتر بود. بعد از تجمع های روز ۱۷ اردیبهشت تقریباً بر همه فعالین معلمان آشکار شده بود که حرکت اعتراضی معلمان روند نزولی یافته است.

با این حال به دنبال دستگیری علی اکبر باغانی و علیرضا هاشمی و سپس بازداشت اسماعیل عبدی در ۶ تیرماه، فعالین معلمان تصمیم گرفتند که برای آزادی معلمان در بند، تجمع اعتراضی دیگری فراخوان دهند. بعد بحث های طولانی بین فعالین، تصمیم گرفته شد که روز ۳۱ تیرماه، معلمان از همه شهرها در مقابل مجلس شورای اسلامی با خواست آزادی معلمان زندانی تجمع کنند. رژیم، پیش از فرا رسیدن ۳۱ تیرماه، تهدید ها و احضار ها را شروع کرده بود و در شهرهای کوچک فعالین شناخته شده تهدید شدند که در صورت شرکت در تجمع، دستگیر خواهند شد. با این حال تعداد قابل توجهی از معلمان از تهران و شهرستان ها ، خود را برای برپایی تجمع به اطراف مجلس رساندند. اما نیروهای امنیتی، لباس شخصی و انتظامی بطور وحشیانه به سوی معلمانی که در حال حرکت به سوی مجلس بودند، یورش بردند و با تهدید و اراغاب تعداد زیادی از آنها را دستگیر و از برگزاری تجمع جلوگیری کردند. اگر چه همه بازداشت شدگان به زودی آزاد شدند، اما شدت سرکوب گری رژیم و جلوگیری از پایی تجمع، تاثیر منفی بر حرکت اعتراضی معلمان بجا گذاشت.

در طول تعطیلات تابستان، رژیم با استفاده از فرصت، تعداد بیشتری از فعالین معلمان را احضار کرد و نسبت به عواقب شرکت در فعالیت های اعتراضی به آنها هشدار داد و تهدیدشان کرد.

با بازگشایی مدارس در مهر ماه عده زیادی از معلمان به عنوان اعتراض با لباس سیاه به کلاس ها رفتند. اما این شیوه اعتراض، کارایی زیادی نداشت و کمک چندانی به آماده شدن معلمان برای برگزاری روز جهانی معلم در روز ۱۳ مهرماه، نکرد. تجمع های اعتراضی معلمان در ۱۶ مهرماه برگزار شد، اما تعداد شرکت کنندگان این بار نیز کمتر از آن بود که فعالین معلمان انتظارش را داشتند. بعد از ۱۶ مهر معلمان عملاً نتوانستند تجمع اعتراضی وسیع و سراسری دیگری را تا پایان سال ۹۴ سازمان دهی و بر پا کنند.

اعتراضات پرستاران و کارکنان بیمارستان ها

در سال ۹۴ اعتراض پرستاران همچنان ادامه یافت. چند نمونه از این اعتراض ها را بر می شمیریم:

- تجمع و اعتصاب در بیمارستان های مختلف در اعتراض به طرح دریافت های مبتنی بر عملکرد ۳۲ مورد . (در پاره ای از موارد این تجمع ها و اعتصاب ها چند روز تداوم یافتند).

- پرستاران در ۱۷ بیمارستان در اعتراض به سطح پایین دستمزد و عدم پرداخت بموقع مطالبات شان دست به تجمع و اعتصاب زدند.

- اعتراض به اخراج از کار (یک مورد)

- حمایت از همکاری بازداشت شده توسط قوه قضائیه (یک مورد)

- اعتراض به اضافه کاری اجباری (یک مورد)

- تجمع اعتراضی کارکنان آزمایشگاههای بالینی کشور مقابل وزارت بهداشت (یک مورد)

- تجمع اعتراضی رادیولوژیست های سراسر کشور در ۲۶ دی مقابل وزارت بهداشت که با یورش نیروهای انتظامی و بازداشت تعدادی از معترضین همراه بود.

با نگاهی به مبارزه پرستاران طی دو سال گذشته که بویژه در اعتراضات سراسری سال ۹۳ و تجمعات و اعتصابات سال ۹۴ در بیمارستان ها بر جستگی یافت، می توان نتیجه گرفت که مبارزه جمعی پرستاران و دیگر کارگران بخش بهداشت و درمان، این پتانسیل را دارد که در روند خود زمینه ایجاد تشکل مستقل از قدرت دولتی را فراهم نماید. اما از هم اکنون باید هوشیار بود که تلاش هایی تحت لوای سازمان نظام پرستاری و در ارتباط با معاونت پرستاری وزارت بهداشت (یعنی دولت) در جریان است که می خواهد با سوار شدن بر موج نارضایتی پرستاران، مبارزه آنها را کنترل و مهار نماید. به عبارت دیگر سازمان نظام پرستاری می کوشد تا اعتراض پرستاران در چارچوب و محدوده کشمکش های میان سازمان نظام پرستاری و وزارت کشور باقی بماند و در نهایت در خدمت رقابت های جناح های حکومتی قرار گیرد.

بازنشستگان

بسیاری از بازنشستگان در سال ۹۴ علاوه با معضل دائمی پایین بودن حقوق بازنشستگی که به سختی کفاف تامین حداقل نیازهای زندگی را می دهد، با مشکل عدم پرداخت به موقع حقوق و تبعیض در پرداخت حقوق نیز روبرو بودند. بنابراین خواست پرداخت به موقع حقوق ها، رفع تبعیض در پرداخت حقوق و پرداخت هماهنگ، از خواسته های اصلی بازنشستگان بود که برای تحقق آن دهها تجمع اعتراضی بر گزار کردند. از جمله بازنشستگان صنعت فولاد، بازنشستگان سازمان تامین اجتماعی، بازنشستگان فرهنگی، بازنشستگان وزارت نفت، و بازنشستگان کشوری با همین درخواست ها دهها تجمع اعتراضی بر پا کردند.

بسیاری از بازنشستگان شهرستانی برای رساندن صدای خود، به تهران سفر کردند و در برابر نهاد های حکومتی مانند مجلس، وزارت کار، وزارت صنایع و معادن، نهاد ریاست جمهوری و دفاتر مرکزی کارفرمای اصلی، دست به تجمع اعتراضی زدند.

در مراکز استان ها در مواردی خانواده بازنشستگان در تجمع شرکت داشتند و تجمع بطور شبانه روزی ادامه یافت و گاه نیز با بست نشستن در خیابان همراه بود.

در مجموع، ۴۶ تجمع اعتراضی توسط بازنشستگان گزارش شده است؛ اما تعداد واقعی این تجمعات می تواند بیشتر از این رقم باشد.

بیکاری و اعتراض بیکاران:

مرکز آمار ایران در آخرین گزارش خود، تعداد بیکاران در پائیز ۹۴ را ۲/۶ میلیون نفر، و نرخ بیکاری را ۱۰/۷ در صد اعلام کرد. (۵) این آمار رسمی اما با واقعیت انطباق ندارد. برخی از پژوهشگران اقتصادی، نرخ واقعی بیکاری را حدود ۲۰ درصد و تعداد بیکاران را بیش از ۵ میلیون نفر می دانند. نرخ بیکاری به ویژه در بین جوانان بسیار بالاست. طبق همان گزارش، بیکاری بین جوانان بین ۱۵- تا ۲۴- سال ۲۵ در صد است.

براساس منابع رسمی، معضل بیکاری در سال ۹۴ نسبت به سال قبل بهبود نیافت. اگر چه حسن روحانی در سخنرانی خود در یزد در اواخر سال، ادعا کرد که در دو سال گذشته ۱/۲ میلیون شغل جدید ایجاد شده است اما این ادعا که با هیچ یک از داده های اقتصادی از جمله با نرخ رشدی اقتصادی اعلام شده توسط دولت، خوانایی ندارد و به همین دلیل نیز توسط برخی از رسانه های رسمی در ایران مورد پرسش قرار گرفت.

موضوع دیگر در رابطه با معضل بیکاری این است که هیچ نشانه ای از احتمال کاهش نرخ بیکاری در سرمایه داری تحت حکومت جمهوری اسلامی در آینده نزدیک وجود ندارد. (۶)

اگر چه به با وجود معضل بزرگ بیکاری، بویژه در بین جوانان، در سال ۹۴ نیز مانند سالهای گذشته شاهد برآمد جنبش بیکاران و اعتراض و حرکت های گسترده و سراسری علیه بیکاری نبودیم، اما چندین حرکت اعتراضی به خصوص توسط جوانان بیکار صورت گرفت که نمونه هایی را در زیر می آوریم:

- جوانان و اهالی شهرستان عسلویه، به همراه اهالی بخش چاه مبارک و شهرستان پارسین، مقابل دفاتر اداری مدیریت کار و خدمات اشتغال منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس تجمع کردند و خواستار کار شدند. تجمع کنندگان از سر خشم شیشه ساختمان را شکستند. بعد از پایان تجمع، تعدادی از شرکت کنندگان در تجمع و همچنین عده ای از کارگران عسلویه که برای اعلام همبستگی به تجمع پیوسته بودند، احضار شدند و مورد بازخواست قرار گرفتند.

- تجمع جوانان جویای کار روستای شهریوی مقابل پالایشگاه بید بلند ۲ بهبان. این تجمع مورد یورش نیروهای انتظامی قرار گرفت که بطور مستقیم به سوی جوانان شلیک کردند و در نتیجه، یک جوان متقاضی کار جان باخت، دو نفر دیگر زخمی و سه نفر از تجمع کنندگان دستگیر شدند.

۳- عده ای از جوانان و اهالی بیکار خارک در مقابل بخشداری تجمع کردند و خواستار کار شدند؛ این تجمع ۴۸ ساعت ادامه یافت.

- جوانان بیکار و کارگران بیکار شده روستای سنگده در جاده نزدیک کارخانه چوب فریم، تجمع کردند و با بستن جاده از تردد وسایل حمل و نقل جلوگیری کردند.

۵- کارگران بیکار شده معدن ذغال سنگ البرز غربی در ۲۵ اسفند ماه به همراه عده ای از اهالی منطقه عمارلو با برپایی تجمع، مانع خروج ماشین آلات و تجهیزات از این معدن شدند.

دامن زدن اختلاف بین کارگران محلی و غیر محلی

در اعتراضات بیکاران و کارگران اخراجی طی سال ۹۴ شاهد بروز اختلافات بین کارگران محلی و غیر محلی بودیم. با این پدیده منفی باید هوشیارانه برخورد شود تا از گسترش تفرقه بین کارگران و به انحراف کشیده شدن مبارزاتشان جلوگیری شود.

بعض از گزارش ها نشان می دهد که جناح ها و عوامل دولتی برای گرفتن سهم بیشتر در قدرت ، به این گونه اختلافات دامن می زنند. آنان تحت عنوان حمایت از کارگران و بیکاران منطقه و لزوم اولویت دادن به نیازهای "کارگران بومی" ، سعی می کنند که "کارگران غیر بومی" را علت مشکلات کارگران و اهالی در منطقه معرفی کنند. ضروری است که این موضوع ریشه یابی گردد و با افشای دست های پشت پرده ای که کارگران را در مقابل هم قرار می دهند، بر اشتراک منافع همه کارگران و لزوم مبارزه مشترک آنها علیه بیکاری و بیکارسازی ها تاکید شود.

اعتراضات دستفروشان:

شمارچندین میلیونی بیکاران، سطح نازل حداقل دستمزد و عدم پرداخت ب موقع حقوق، موجب شد که پدیده دستفروشی در سال ۹۴ بیش از پیش گسترش یابد. در همان حال فشار بر دست فروشان توسط ماموران شهرداری بیشتر شد. این ماموران علاوه بر اذیت و آزار دست فروشان و بهم زدن بساط و یا ضبط اموال آنان، در موارد زیادی، دست فروشان را مورد ضرب و شتم قرار دادند و یا دستگیر کردند. این امر به ویژه در تهران و سنجج بیش از جاهای دیگر روی داد.

اعتراض دستفروشان به بیکاری و مقاومت شان در برابر یورش ماموران شهرداری و نیروهای انتظامی در مواردی حمایت های مردمی و فعالین اجتماعی را بهمراه داشت. در تهران و سنجج دست فروشان تجمع اعتراضی بر پا کردند از حق خود برای کار و زنده ماندن دفاع کردند. با این حال دو تن از دستفروشان در تبریز و اهواز زیر فشار زندگی و در اعتراض به بیکاری و فلاکتی که در آن بسر می بردند، خود سوزی کردند و جان باختند.

گفتنی است که علاوه بردستفروشان، کارگران ساختمانی از جمله کارگران نقاش - که برای پیدا کردن کار در محلی جمع می شوند- نیز گاه و بیگاه مورد یورش نیروهای انتظامی قرار گرفتند. در این رابطه تشکیلی موسوم به انجمن صنفی کارگران ساختمانی با نیروی انتظامی همدستی می کند. (۷)

اعتراضات دانشجویی:

در سال ۹۴ شاهد اعتراضات دانشجویان نسبت به عدم واگذاری خوابگاه، وضعیت نابسامان معیشتی خوابگاه ها، وضعیت بد امکانات آموزشی، کیفیت پایین غذای سلف سرویس ها، افزایش شهریه ها و چگونگی پرداخت آن و طرح تربیت پرستار یکساله بودیم. ۶۰ مورد از این نوع اعتراض ها در بایگانی ما ثبت شده است.

همچنین در سال ۱۳۹۴ دانشجویان دانشگاه تهران به مناسبت ۱۶ آذر، روز دانشجو و اعتراض به خصوصی سازی ها و ورود نیروهای امنیتی و نظامی به داخل دانشگاه ، تجمع بر پا کردند و در پایان، بیانیه خود را منتشر کردند. این تجمع و دیگر تجمعات اعتراضی، احضار گسترده دانشجویان معترض به کمیته های انضباطی را به دنبال داشت.

اعتراضات مردم

در سال ۹۴ ما تلاش کردیم که اعتراضات مردم نسبت به قطع و یا کمبود آبی آشامیدنی، عدم تحویل به موقع مسکن یا اعتراض به امکانات نازل خانه های تحویل داده شده، نبود امکاناتی چون برق و گاز و یا افزایش تعرفه ها و وضعیت نابسامان جاده ها و مواردی از این نوع را در اخبار کارگری منعکس نماییم.

طبق گزارش ها در طی سال ۹۴ حداقل ۱۱۲ تجمع اعتراضی توسط مردم برپا شد، که در چندین مورد، روزها به درازا کشید. این اعتراض ها در مواردی با راهپیمایی در سطح شهر همراه بود، و حداقل در ۸ مورد، اعتراض کنندگان با تجمع در جاده ها و خیابان ها از تردد وسایل نقلیه جلوگیری کردند.

کارگران مهاجر:

در سال ۹۴ نیز از قرار گرفتن کارگران مهاجر زیر شمول قانون کار خبری نشد. این در حالی است که بسیاری از قربانیان حوادث کار و بیماری های شغلی را کارگران مهاجر تشکیل می دهند.

از یک سو کارفرمایان با پشت گرمی از حمایت رژیم پرداخت پایین ترین دستمزد ها از کارگران مهاجر به سختی کار می کشند و از سوی دیگر این کارگران بی آنکه از کمترین حقوق قانونی بر خورد دار باشند، توسط مقامات و تشکلات به اصطلاح کارگری وابسته به رژیم، عامل بیکاری و سطح پایین دستمزد ها معرفی می شوند؛ در سال گذشته در تظاهراتی که از طرف خانه کارگر به مناسبت روز جهانی کارگر برگزار شد، این شعار فاشیستی و نژاد پرستانه برجسته بود: " کارفرما حیا کن، افغانی را رها کن"

زنان کارگر:

در سال ۹۴ همچنان شاهد اشتغال شمار زیادی از زنان کارگر با حقوقی زیر حداقل رسمی دستمزد و بدون داشتن هیچ حق قانونی بودیم. زنان به دلیل تداوم اعمال سیاست های تبعیض جنسیتی توسط رژیم، همچنان سهم اندکی در نرخ اشتغال در ایران داشتند. بر پایه آخرین گزارش مرکز آمار ایران، نرخ مشارکت اقتصادی در کل کشور ۴۱,۸ است. طبق این گزارش در حالیکه این شاخص در سال ۹۴ در بین مردان به ۶۹,۴ درصد می رسید، نرخ اشتغال زنان فقط ۱۴,۴ بود. همچنین گزارش مرکز آمار ایران در پائیز ۹۴ نرخ بیکاری برای زنان را ۱۸,۹ درصد اعلام کرد، در حالی نرخ بیکاری بطور کلی ۱۰/۷ درصد اعلام شد. به این ترتیب نرخ بیکاری زنان حدود دو برابر نرخ بیکاری مردان بود. نبود فرصت های شغلی مساوی برای زنان و نیز پرداخت دستمزد های نابرابر بین زنان و مردان در مقابل کار برابر، همچنان ادامه یافت.

*کودکان کار:

آمار و ارقام دقیق و مشخصی از تعداد کودکان کار در ایران وجود ندارد. برخی منابع رسمی و نیمه رسمی از حدود ۲ میلیون کودک کار سخن می گویند، اما منابع و نهاد های غیر رسمی تعداد کودکان کار را ۷ میلیون نفر بر آورد می کنند. گفته می شود نزدیک به ۴۰ درصد از کودکان کار را فرزندان کارگران مهاجر تشکیل می دهند که اکثریت افغان هستند.

بر اساس گزارشات، عده زیادی از این کودکان در کارگاه هایی مانند کیف دوزی ها، بازیافت ها و کوره پزخانه ها بیش از ۸ ساعت در روز کار می کنند بدون آنکه از هیچ حق قانونی از جمله بیمه و مرخصی (استحقاقی و یا استعلاجی) بر خودار باشند.

.....

واکنش رژیم جمهوری اسلامی و کارفرمایان به اعتراضات کارگری

الف: اخراج کارگران معترض

در ۶۳ واحد کارگران معترض از کار اخراج شدند که در مقایسه با سال پیش (واحد ۴۰) افزایش ۵۷ درصدی را نشان می دهد. از این تعداد در ۵۸ واحد، ۲۸۶۲ کارگر معترض از کار اخراج شدند. ۱ تنها ۴۱ نفر از کارگران اخراج شده توانستند در نتیجه اعتراض همکارانشان و یا به دلایل دیگر بر سرکار برگردند. به عبارت دیگر در این سال در مجموع ۲۸۲۱ کارگر به علت

اعتراض، از کار اخراج شدند که درمقایسه باسال گذشته(۳۱۳ نفر)، افزایش ۸۰۰ درصدی را نشان می دهد. (از تعداد کارگران معترض اخراجی در ۵ واحد دیگر اطلاعی در دست نیست) .

گفتنی است که تعداد گزارشات مبنی بر تهدید کارگران به اخراج در صورت اعتراض نیز نسبت به سال گذشته افزایش زیادی داشت. افزون براین، بنا بر گزارشات، اسامی کارگران اخراجی در لیست سیاه (بلاک لیست) قرار می گرفت و کارفرمایان از دادن شغل به آنها خود داری می کردند؛ اقدامی که همچنان ادامه دارد.

ب- ضرب و شتم کارگران

برخی گزارشات حاکی از تشکیل پلیس خصوصی توسط کارفرمایان است که تحت عنوان حراست، نقش گردن کلفت ویا چماقدار کارفرمایان را ایفا می کنند. اینان کارگران معترض را به دستور کار فرما یان - که در غالب موارد حکم اخراج کارگران را بدون پرداخت مطالبات آنها صادر می کنند - مورد ضرب و شتم قرار می دهند. موارد زیر تنها چند نمونه از این زور گویی بود.

- گزارش های زیادی مبنی بر ضرب و شتم کارگران معترض در منطقه عسلویه توسط عوامل کارفرما در طول سال گذشته به دست ما رسید،

- عوامل کارفرما در صنایع پوشش ایران، کارگران معترض را مورد حمله قرار دادند و ۸ کارگر را زخمی کردند،

- کارگران معترض کارخانه لوله سازی خوزستان توسط عوامل کارفرما مورد ضرب و شتم قرار گرفتند،

- عوامل کارفرما به کارگران معترض در کشت و صنعت میان آب حمله کردند و آنان را کتک زدند.

ت - تنبیه معیشتی و تشدید فشار کار علیه کارگران معترض

- تعدادی از کارگران معترض پست های برق فشار قوی، پس از آنکه به تجمعات اعتراضی سراسری و دامنه دار دست زدند، به ۱۰۰ تا ۱۵۰ کیلومتر دورتر از محل سکونت شان تبعید شدند،

- اخراج، جابجایی و تنزل شغلی تعدادی از کارگران معترض آتش نشانی آپس از تجمع اعتراضی ۲۲ آذر،

- تبعید ۳ کارگر معترض بیمارستان خاتم الانبیا تهران،

- تبعید یکی از پرستاران معترض بیمارستان خمینی تهران،

- افزایش فشار شغلی به ۳ کارگر بیمارستان خاتم الانبیا در ایرانشهر،

- جابجایی شغلی یک کارگر معترض شهرداری نیشابور،

- تحمیل مرخصی اجباری به چندین نفر از کارگران معترض اتوبوسرانی اهواز،

- عدم پرداخت مطالبات ۲۰ کارگر معترض اخراجی عسلویه،

- عدم پرداخت مطالبات ۴ نماینده کارگران اعتصابی کارخانه ایران برک رشت،

- فشار به ۲۳ کارگر معترض شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه پس از اقدام اعتراضی آنها (روشن کردن چراغ اتوبوس ها) درآبان ماه نسبت به تاخیر در پرداخت حقوقشان ،

- عدم پرداخت مطالبات کارگران معترض کارخانه کاشی خزر و اخذ تعهد کتبی از آنان مبنی بر پذیرش شرایط جدید کار و یا پذیرش اخراج،

- کم کردن حق کارانه و اضافه کاری پرستاران شرکت کننده در تجمعات اعتراضی،

- در اول خرداد سال ۹۴ قرارداد کار جدیدی در مناطق ویژه اقتصادی اجرایی شد که بر اساس آن پیمانکار می تواند در صورت اعتصاب کارگران، بدون پرداخت مطالبات، با آنها تسویه حساب کند.

پ- احضار کارگران معترض به مراجع قضایی و امنیتی

طی سال ۹۴ گزارشاتی مبنی بر احضار تعداد زیادی از کارگران مراکز تولیدی و خدماتی از جمله معلمان و پرستاران به مراکز قضایی و امنیتی منتشر گردید. گفتنی است که در اینجا نیز این گزارشات تنها بخشی از واقعیت را بیان می کند، زیرا که تعداد واقعی این احضارها بسیار بیش از آن چیزی است که گزارش شده است. یکی از دلایل آن هم این است که احضارها توسط نیروهای امنیتی اساسا با هدف تهدید صورت می گیرد و از فرد احضار شده خواسته می شود که احضار شدن خود را از دیگران پنهان نگاه دارد. به هر رو ۱۰۸ مورد احضار به قرار زیر گزارش شده است:

- احضار ۶۰ معلم از طرف اداره اطلاعات بوکان در آستانه ۱۷ اردیبهشت و تهدید آن،

- احضار ۸ کارگر معترض کارخانه سیمان سپاهان بدنبال شکایت کارفرما پس از تجمعات اعتراضی کارگران این کارخانه،

- احضار ۸ کارگر معترض کارخانه لوله سازی خوزستان به مراجع قضایی،

- احضار ۲ کارگر اعتصابی کارخانه نورد لوله صفا به دادستانی،

- احضار ۱۲ کارگر معترض معدن تکاب طلای آق دره به مراجع قضایی،

- احضار ۱۸ کارگر اعتصابی کارخانه ایران برک رشت،

- احضار و بازخواست تعدادی از بیکاران در سلویه پس از برپایی تجمع اعتراضی توسط آنان و همچنین احضار تعدادی از کارگران سلویه که در تجمع فوق جهت حمایت از بیکاران شرکت کرده بودند،

- احضار ۸ معلم به اداره اطلاعات سقز.

ت - محاکمه و صدور حکم دادگاه علیه کردن کارگران معترض:

- دادگاهی کردن ۳۰ کارگر معترض معدن چادرملو و محکوم کردن ۵ نفر آنها به یکسال حبس و شلاق که این حکم پس از اعتراض کارگران، به ۵ سال حبس تعلیقی و ۳ میلیون ریال جریمه نقدی تغییر یافت،

- محکوم کردن دو کارگر معترض نانوایی های سنندج به نام های یدالله صمدی و اقبال شعبانی به ۵ ماه حبس تعزیری و ۳۰ ضربه شلاق،

- دادگاهی کردن چند باره ۹ کارگر معترض معدن سنگ آهن بافق،

ث : دخالت نیروهای انتظامی، امنیتی و قضایی برای سرکوب اعتراضات کارگری

- استقرار نیروهای انتظامی در کارخانه ایران برک رشت در بیست و نهمین روز اعتصاب کارگران،

- حضور نیروهای امنیتی و لباس شخصی در کارخانه فنر ایدامین سایپا همزمان با اعتصاب کارگران،

- حضور نیروهای انتظامی و قضایی در کارخانه فولاد و چدن دروید در بیست و پنجمین روز اعتصاب کارگران،
- حضور پلیس امنیتی در جلسه هیئت مدیره سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه،
- دخالت رئیس حوزه قضایی دادگاه بندرامام در اعتراضات کارگران این منطقه،
- جلوگیری از بازگشت بکار ۲۶ کارگر معترض معدن طلای آق دره تکاب توسط شورای تامین این شهرستان،

ج- بازداشت ها

در سال ۹۴ حداقل ۸۱ کارگر، معلم، پرستار و متقاضی کار به دلیل اعتراض شان به شرایط کار، بازداشت شدند. نمونه های زیر بخشی از این بازداشت کردن هاست:

- بازداشت ۲ پرستار معترض بیمارستان خمینی تهران،
- بازداشت تعدادی زیادی از معلمان که برای شرکت در تجمع اعتراضی ۳۱ تیرماه در مقابل مجلس، به انجا رفته بودند،
- بازداشت حداقل ۲ کارگر معترض کشت و صنعت میان آب،
- بازداشت ۳ جوان متقاضی کار در جریان تجمع اعتراضی جوانان جویای کار در مقابل پالایشگاه بید بلند ۲ بهبان،
- بازداشت چندین نفر از رادیولوژیست های معترض بدنبال تجمع اعتراضیشان مقابل وزارت بهداشت،
- بازداشت ۲۸ کارگر معترض بیکار شده مجتمع مس خاتون آباد،
- بازداشت ۱۳ نفر از کارکنان بیکار شده موسسه میزان پس از برپایی تجمع های اعتراضی توسط آنها،
- بازداشت ۴۸ ساعته شش کارگر معترض جهاد نصر در اصفهان،
- بازداشت ۱۰ کارگر معترض فازهای ۲۳ و ۲۴ عسلویه بدنبال اعتصاب؛ بازداشت شدگان بعد از ۲۴ ساعت و با دادن تعهد آزاد شدند،
- بازداشت ۱۲ کارگر بیکار شده معترض سیمان دورود بدنبال تجمع های اعتراضی؛ کارگران پس از ۵ روز بازداشت با کفالت آزاد شدند،
- بازداشت ۲ کارگر معترض فاز ۲۲ عسلویه که پس از سپری کردن چند روز در بازداشت، با دادن تعهد آزاد شدند،
- بازداشت ۳ کارگر اعتصابی معدن طزره.

چ- یورش نیروهای انتظامی، یگان ویژه، نیروهای امنیتی و لباس شخصی به کارگران، معلمان و دیگر معترضان

در سال ۹۴ حداقل ۱۵ مورد از این نوع یورش ها توسط نیروهای سرکوب گر رژیم گزارش شده است:

- حمله عوامل امنیتی و لباس شخصی ها تحت حمایت نیروهای انتظامی به تجمع معلمان در مقابل اداره آموزش و پرورش گیلان و ضرب و شتم معلمان در ۲۷ فروردین ماه،

- حمله یگان ویژه به کارگران معترض کارخانه لوله سازی خوزستان و زخمی کردن یک کارگر،
  - یورش نیروهای انتظامی به تجمع کارگران بیکار شده شرکت معنوجو زرنده؛ شلیک گاز اشک آور توسط این نیروها موجب آسیب دیدن چشم یکی از کارگران شد که پس از تصادم با کامیون، جان باخت،
  - حمله یگان ویژه به تجمع کارگران کارخانه ذوب آهن اردبیل در ۳۱ خرداد و زخمی شدن چند کارگر،
  - حمله نیروهای انتظامی به تجمع کارکنان بیکار شده موسسه میزان در مشهد،
  - حمله یگان ویژه و نیروهای انتظامی به کارگران اعتصابی پالایشگاه ستاره خلیج فارس با ماشین آب پاش فشارقوی و شلیک تیر هوایی،
  - حمله گسترده نیروهای امنیتی، لباس شخصی و انتظامی به معلمان در تیر ۳۱ با هدف جلوگیری از برگزاری تجمع اعتراضیشان در برابر مجلس و بازداشت تعداد زیادی از معلمان،
  - حمله نیروهای انتظامی به کارگران کشت و صنعت میان آب که همراه اعضای خانواده تجمع کرده بودند؛ نیروهای انتظامی، گاز اشک آور به سوی تجمع کنندگان شلیک کردند. در نتیجه این یورش، همسر یکی از کارگران زخمی شد.
  - حمله نیروهای انتظامی به تجمع کارگران اخراجی کشتارگاه اهواز و درگیر شدن با کارگران معترض،
  - حمله نیروهای انتظامی به تجمع جوانان جویای کار روستای شهبویی مقابل پالایشگاه بید بلند ۲ بهبان و شلیک مستقیم بطرف تجمع کنندگان که موجب مرگ یک جوان متقاضی کار و زخمی شدن ۲ نفر دیگر شد،
  - حمله نیروهای ضد شورش و پلیس به تجمع ۲۶ دی ماه رادیولوژیست های معترض مقابل وزارت بهداشت،
  - یورش یگان ویژه به تجمع شبانه روزی و خانوادگی کارگران بیکار شده مجتمع مس خاتون آباد در ۶ بهمن ماه .
  - درگیر شدن نیروهای انتظامی با کارگران کارخانه نساجی مازندران بدنبال راهپیمایی کارگران در سطح شهر و تجمع در مقابل استانداری،
  - درگیر شدن نیروهای انتظامی با کارگران ورزشگاه قدس همدان.
  - درگیر شدن نیروهای انتظامی با بازنشستگان تامین اجتماعی که مقابل نهاد ریاست جمهوری تجمع کرده بودند.
- لازم است که در اینجا به مانور آماده سازی نیروهای بسیج ضد اغتشاش برای مقابله با اعتراضات کارگری اشاره کنیم که بی سابقه بود. این مانور در ۱۶ بهمن ماه در کلاله در استان گلستان انجام شد و طی آن نیروهای بسیج چگونگی حمله به کارگران معترض و سرکوب آنان را تمرین کردند.

سرکوب و اعمال فشار به اعضای تشکل ها و نهادهای مستقل و فعالین کارگری

- پیش از هرچیز در این قسمت باید از جان باختن زنده یاد شاهرخ زمانی، فعال شناخته شده کارگری در زندان رژیم جمهوری اسلامی یاد کرد. شاهرخ زمانی از اعضای هیئت بازگشایی سندیکای کارگران نقاش و عضو هیات مدیره کمیته پیگیری برای ایجاد تشکل های کارگری، آخرین بار در ۱۴ خرداد ۱۳۹۰ در تبریز دستگیر و به جرم فعالیت های کارگری به ۱۱ سال زندان محکوم شد.

شاهرخ در ۲۲ شهریور ۹۴ در زندان رجایی شهر کرج جان باخت. مقامات جمهوری اسلامی، علت را سکنه مغزی اعلام کردند. اما بسیاری از فعالان کارگری، رژیم اسلامی را عامل قتل شاهرخ زمانی دانستند. جلوگیری رژیم از تحقیق مستقل در مورد علت جان باختن شاهرخ زمانی، تاییدی بود بر نظر فعالین کارگری. به هر رو رژیم اسلامی، مستقیم و یا غیر مستقیم مسئول جان باختن شاهرخ زمانی شناخته شده است.

- جعفر عظیم زاده دبیر هیات مدیره اتحادیه آزاد کارگران، در آبدن سال ۹۴ برای اجرای حکم ۶ سال حبس، در زندان اوین محبوس شد. عظیم زاده پیش از این در سوم خرداد هنگامی که همراه خانواده شاپور احسانی راد به دادگاه ساوه رفته بود، بازداشت و بعد از ۱۸ روز آزاد شده بود،

- داوود رضوی از اعضای هیات مدیره سندیکای کارگران شرکت واحد در ۲۳ دی ماه ۹۴ در شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران محاکمه و به ۵ سال زندان محکوم شد. رضوی پیش از این در آستانه اول ماه مه سال ۹۴ دستگیر و بعد از ۲۲ روز بازداشت آزاد شده بود،

- بازداشت ابراهیم مددی نایب رئیس هیئت مدیره سندیکای کارگران شرکت واحد در آستانه اول ماه مه ۱۳۹۴. ایشان قرار بود که در سوم اسفند توسط همان شعبه دادگاهی که داوود رضوی را به زندان محکوم کرد، محاکمه شود. اما به علت بیماری بیماری و گواهی پزشکی مبنی بر استراحت مطلق نتوانست در دادگاه حاضر شود. اتهامات وارد شده به ابراهیم مددی نیز مشابه اتهاماتی است که علیه داوود رضوی عنوان شده بود،

- بازداشت محمود صالحی در ۸ اردیبهشت ماه. ایشان بعد سپری کردن ۳۲ روز در بازداشت، آزاد و سپس حکم ۹ سال زندان علیه او صادر شد،

- دستگیری عثمان اسماعیلی در ۸ اردیبهشت. ایشان پس از ۱۱ روز بازداشت آزاد شد و سپس یک سال حکم زندان برای او صادر گردید.

- بازداشت شاپور احسانی در ۲۶ اردیبهشت و آزاد شدن اش پس از ۲۷ روز بازداشت،

- بازداشت علی نجاتی در ۲۴ شهریور و آزاد شدن اش پس از ۳۴ روز بازداشت،

- بازداشت واله زمانی در ۲۹ شهریور ماه و آزادی وی پس از یک هفته بازداشت،

- بازداشت اعضای کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل های کارگری و فعالین کارگری دیگر از جمله: نظام صادقی، آرام و فواد زندی، ربیوار عبدالهی، پدرام نصرالهی، رضا امجدی، فرزاد مرادی نیا، فریدین میرکی، جلیل محمدی، پروین محمدی، شیبث امانی، خالد و غالب حسینی، محمدعبدی پور و تعداد دیگری از فعالین کارگری،

- یورش به منزل حسن سعیدی از اعضای سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه در خرداد ماه؛ ماموران با ایجاد دلهره و وحشت برای فرزندان، همسر و همسایگان حسن سعیدی از پسر سیزده ساله ایشان پی جوی او شدند.

- محکوم کردن مجدد معلم زندانی رسول بداقی و صدور حکم جدید ۳ سال زندان برای ایشان،

- صدور حکم ۶ سال حبس تعزیری برای اسماعیل عبیدی، در حالی که حکم ۹ سال حبس تعلیقی در دولت قبلی برای او صادر شده بود. اسماعیل عبیدی از ششم تیر ۹۴ در زندان اوین به سر می برد.

- علی اکبر باغانی یک سال حبس خود را در حالی در زندان رجایی شهر به پایان رساند که از ابتدای اردیبهشت باید به تبعید گاه خود (زابل) روانه شود.

- دستگیری دبیر کل سازمان معلمان ایران علیرضا هاشمی و اجرای حکم ۵ سال زندان برای او که در سال ۱۳۸۹ صادر شده بود،
- اجرای حکم ۹ سال زندان برای محمود بهشتی لنگرودی و سپس صدور حکم ۵ سال زندان دیگر برای او. به این ترتیب برای او
جمعا چهارده سال زندان رقم زده اند. بهشتی هم اکنون در زندان اوین در حال گذراندن دوران محکومیت است.
- بازداشت ۱۳۲ نفر از معلمان در سی و یکم تیرماه در مقابل مجلس شورای اسلامی و سپس آزادی آنها بعد از پاسی از شب،
- محمد رضا نیک نژاد و مهدی بهلولی هر کدام به پنج سال زندان محکوم شدند و طاهر قادر زاده عضو کانون صنفی معلمان کردستان
(سقز) به ۹۱ روز حبس تعزیری محکوم شد،
- بازداشت رامین زند نیا عضو انجمن صنفی معلمان کردستان به همراه خانواده.
(تعداد معلمانی که علیه آنان پرونده تشکیل شده و یا احضار شده اند، بسیار زیاد است. اما بسیاری از آنان به دلایل امنیتی از علنی
کردن موضوع خود داری کرده اند.)

اذیت و آزار و اعمال فشار بر کارگران زندانی

- بهنام ابراهیم زاده در زندان مورد ضرب و شتم قرار گرفت و در حالی که دوران حکم زندان را می گذراند، مجددا با تشکیل پرونده او
را به تحمل ۷ سال و ۹ ماه و ۱۵ روز زندان اضافی محکوم کردند،
- اذیت و آزار و مورد ضرب و شتم قرار دادن محمدجراحی در زندان تبریز،
- محاکمه مجدد رضاشهابی در دوران مرخصی استعلاجی و صدور حکم یک سال زندان علیه او.

ادامه روند تحمیل بی حقوقی قانونی به کارگران:

رژیم جمهوری اسلامی همراه با تشدید سرکوب علیه کارگران، سیاست تحمیل بی حقوقی مطلق بر کارگران و حمله به شرایط کار و
سطح معیشت کارگران را با همان شدت ادامه داد. در این رابطه تنها به چند نمونه اشاره می کنیم:

- شورای عالی کار در ۱۸ اسفند ۹۴ حداقل دستمزد برای سال ۹۵ را با افزایش ۱۴ درصد، ۸۱۲ هزار تومان اعلام کرد. این
مبلغ، طبق منابع رسمی، چندین مرتبه پایین تر از خط فقر است. به این ترتیب رژیم اسلامی همچنان، بند ۲ قانون کار خود را که
می گوید حداقل دستمزد باید نیازهای خانواده کارگری را تامین کند، دور زد. تعدادی از تشکل های مستقل کارگری تصمیم شورای
عالی کار را به شدت محکوم کردند و خواهان دستمزد سه میلیون پانصد هزار تومان در ماه شدند.

- با افزایش مناطق ویژه اقتصادی و آزاد تجاری، کارگران بیشتری از شمول قانون کار خارج شدند.

- خروج کارگران کارگاه های زیر ۱۰ نفر از شمول برخی از مواد قانون کار کماکان ادامه یافت.

- تلاش برای بر افزایش سن بازنشستگی و همراه با آن، کاهش حقوق بازنشستگان همچنان ادامه یافت (۸)

- طرح استاد شاگردی دولت احمدی نژاد، توسط دولت یازدهم در سال ۹۴ پیگیری و در استان های زنجان و کرمانشاه به اجرا گذاشته شد.

- طرح کارورزی دولت احمدی نژاد زیر عنوان جدید به نام طرح اشتغال آزمایشی ۱۱ ماهه فارغ التحصیلان دانشگاهی با حقوق ۴۰۰ هزار تومانی در دستور کار دولت حسن روحانی قرار گرفت. بطور کلی براساس لایحه برنامه ششم توسعه که توسط دولت تهیه شده است، دوره آزمایشی کار از ۳ ماه به ۲ سال افزایش می یابد، قرارداد کار در این دوره بسته نمی شود و کارفرمایان به راحتی می توانند شاغلان بالای لیسانس را از کار اخراج کنند. اصولاً هدف این قسمت از برنامه ششم توسعه، خارج کردن کارگران زیر ۲۹ سال فارغ التحصیل دانشگاه از شمول قانون

کار است. (۹)

ارزیابی فشرده

مبارزه و اعتراض های کارگری تقریباً در تمام عرصه هایی که موضوع این گزارش بوده، حاکی از افزایش و گسترده تر شدن این مبارزه و اعتراضات در سال ۹۴ نسبت به سال ۹۳ است. فراگیرتر و پر دامنه تر شدن مبارزه و اعتراضات کارگران اگر چه اساساً جنبه دفاعی داشته و در واقع واکنش کارگران در مقابل یورش گسترده و بی رحمانه طبقه حاکم و رژیم اسلامی به سطح معیشت آنان، تشدید استثمار، تحمیل شرایط بدتر کار و بی حقوقی بیشتر به کارگران بوده است، اما نکته اصلی و مهم در همین واکنش نهفته است. نکته این است که در این یورش که بر متن سرمایه داری بحران زده و فلج شده ایران تداوم داشته است، کارگران به هیچ رو قربانیانی خاموش نبوده اند. جدال و نبرد طبقاتی سهمگین و سختی در جریان بوده است، جدال و نبردی که همچنان ادامه دارد. اعتصاب ها و تجمع ها و دیگر اشکال مبارزات کارگران که در متن گزارش آمده است، در حقیقت تبلور این نبرد طبقاتی است.

گزارشات نشان می دهند که مبارزه و اعتراض های کارگری در سال ۹۴، تنها از لحاظ کمی، یعنی از لحاظ تعداد اعتصاب ها و تجمع ها و دیگر اشکال اعتراض نیست که گسترش یافته و فزونی گرفته، بلکه از لحاظ کیفی نیز رشد پیدا کرده و نسبت به سال های پیش، ویژگی های یافته است که به نظر ما بسیار با اهمیت است.

نخستین ویژگی، اعتصاب همزمان کارگران در یک رشته تولیدی در مناطق مختلف و یا در چندین واحد تولیدی، واقع در یک منطقه است. مبارزه همزمان کارگران پتروشیمی های اراک، اصفهان، تبریز و ماهشهر، و یا اعتصاب همزمان ۲۰۰۰ کارگر معادن زغال سنگ کوهینان از جمله پابدانای جنوبی، چشمه پودنه، اصلی، هشونی، نمونه ای از این گونه مبارزه است. این امر به خوبی نشان می دهد که این مبارزات از سازماندهی و هماهنگی درونی نسبتاً پیچیده ای برخوردار بوده است.

ویژگی دوم، افزایش طول زمان اعتصاب کارگری است که در چندین مورد بیش از یک ماه و گاه نزدیک به دو ماه به درازا کشید. این امر از یک سو اراده و پافشاری کارگران برای رسیدن به خواست هایشان را نشان می دهد و از سوی دیگر بیان گر این است که رژیم در سرکوب سریع اعتصاب های کارگری با محدودیت های معینی روبروست؛ نگرانی از خارج شدن اوضاع از کنترل، می تواند یکی از این نگرانی ها باشد.

ویژگی سوم، گسترش اعتراض ها و اعتصاب های کارگری به خارج از محل کار است که به شکل راهپیمایی کارگران در شهر، بستن جاده ها و تجمع در برابر مراکز دولتی صورت گرفته است. این واقعیت، بیانگر این است مبارزه کارگران برای رسیدن به مطالباتی که از آغاز، خاستگاه اقتصادی و رفاهی داشته و حاکی از اختلاف بین کارفرما و کارگران است، هر چه بیشتر جنبه اجتماعی به خود گرفته و به امر اجتماعی تبدیل شده است.

ویژگی چهارم، حضور و شرکت هر چه بیشتر خانواده های کارگری در مبارزات کارگران است. پیوستن خانواده ها به مبارزات کارگری در همان حال که به همبستگی بیشتر بین کارگران و خانواد های کارگری یاری می رساند، هزینه سرکوب اعتراض های کارگری برای رژیم را بسیار بالا می برد. افزون بر این، پیوستن خانواده ها به مبارزه کارگران به سرعت به اجتماعی شدن اعتراض کارگری به ویژه در شهرهای کوچک دامن می زند.

نکته پایانی اینکه هدف ما از تهیه این گزارش تنها بازگویی مسایل و وقایع سالیانه کارگری نبوده است. به بیان دیگر، این، تنها هدف نبوده است. کوشیده ایم به سهم و توان خود تصویری کلی از واقعیت ها ترسیم کنیم، تا شاید کمکی باشد به تشکلات و فعالین کارگری و همه کارگران مبارز در ارزیابی آنها از موقعیت، دست آورده ها، ناکامی ها و موانعی که کارگران در سال ۹۴ با آن روبرو بوده اند.

اتحاد بین المللی در حمایت از کارگران در ایران

info@workers-iran.org

۲۸ آوریل ۲۰۱۶

*****

زیرنویس

(۱) وزیر اطلاعات رژیم جمهوری اسلامی به افزایش تجمع اعتراض کارگران اعتراف و نسبت با آن ابراز نگرانی کرد. ایسنا در ۹ خرداد طی گزارشی در این مورد نوشت: " امروز علوی وزیر اطلاعات در جمع فرمانداران سراسر کشور گفت: کشور ما با مشکلات اقتصادی زیادی مواجه است و اداره کشور در این شرایط سخت است. طبق اطلاعات ناجا در دو ماه اول سال، تجمعات صنفی ۵۵ درصد افزایش داشته است، بنابراین امکان تبدیل این تجمعات به اعتراضات سیاسی و چالش های امنیتی وجود دارد".

(۲) به رغم هولناک بودن آمار منتشر شده در مورد حوادث ناشی از کار، ابعاد این فاجعه وقتی آشکار می شود که بدانیم آنچه در این باره منتشر می شود در بر گیرنده همه حوادث نیست. به زبان دیگر بسیاری از حوادث اصولاً گزارش نمی شوند. به سه مورد در تایید این حقیقت اشاره می کنیم:

الف - اماین نیوز در ۲۴ فروردین نوشت: "مشاور خانه معدن ایران درباره وضعیت ایمنی در معادن ایران گفت: حجم استخراج معادن ایران در مقایسه با حجم تولید و استخراج کشورهایی مانند چین بسیار ناچیز است اما این در حالی است که تعداد و شدت حوادث در معادن ایران بحثبرانگیز است.... وی با ابراز ناسف ادامه داد: متأسفانه در سال های گذشته تعداد حوادث ناشی از کار در معادن سیر صعودی داشته و تعداد این حوادث از ۸۷۶ حادثه در سال ۲۰۰۹ به ۱۱۷۷ حادثه در سال ۲۰۱۲ افزایش یافته اما در ایران تعداد زیادی از حوادث ناشی از کار گزارش نمی شود."

ب - در بخشی از گزارش تامین ۲۴- در تیرماه ۹۴ چنین آمده است: «اول ایمنی، بعد کار» این جمله را فراوان دیده و شنیده ایم. گاهی مزین و با خط خوش روی تابلویی سردر کارگاهها، گاهی با اسپری و با خطی کج و معوج روی دیوار نیمه مخروبه ساختمانی در حال ساخت. آمارهای رسمی میگوید سالانه بیش از هزار و ۵۰۰ نفر جان خود را بر اثر حوادث ناشی از کار از دست می دهند.

براساس آمارها، حوادث کار در ایران حدود چهار برابر کشورهای توسعه یافته است و در نتیجه این حوادث سالانه ۴ درصد از تولید ناخالص ملی صرف این مسئله می شود. همچنین سالانه بیش از هزار و ۵۰۰ نفر جان خود را بر اثر حوادث ناشی از کار از دست می دهند.

ت - ایلنا در ۱۵ تیر گزارش زیر را درج کرد: «در حال حاضر نزدیک به ۳۵۰ هزار زندانی به خاطر جرایم غیر عمد ناشی از حوادث کارگاهی در زندان هستند. نایب رییس هیات مدیره ستاد دیه و مستشار دیوان عالی کشور گفت: از تعداد ۸۰۰ هزار زندانی جرایم غیر عمد در کشور حدود ۳۵۰ هزار نفر را زندانیان حوادث کارگاهی ناشی از بی احتیاطی، بی مبالاتی و عدم رعایت نظامات دولتی تشکیل می دهند.»

(۳) در این مورد خبرگزاری فارس نوشت: «معاون روابط کار وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از بیماری های شغلی منجر به فوت به عنوان مرگ خاموش یاد کرد و گفت: آمار حوادث منجر به فوت ناشی از بیماری های شغلی، حدود ۱۲ برابر حوادث فیزیکی است. روابط عمومی استانداری آذربایجان شرقی، سیدحسین هفده تن از بیماری های شغلی منجر به فوت به عنوان مرگ خاموش یاد کرد و گفت: آمار حوادث منجر به فوت ناشی از بیماری های شغلی، حدود ۱۲ برابر حوادث فیزیکی است.»

و ایرنا در گزارشی در ۲۱ مهر در این مورد چنین نوشت: «معاون روابط کار وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: سالانه ۱۲ هزار نفر در کشور به دلیل حوادث ناشی از کار و بیماری های شغلی جان خود را از دست می دهند. سیدحسین هفده تن روز سه شنبه در سفر به شهرکرد در جمع رسانه ها از بیماری های شغلی منجر به فوت به عنوان مرگ خاموش یاد کرد و افزود: آمار حوادث منجر به فوت ناشی از بیماری های شغلی، حدود ۱۲ برابر حوادث فیزیکی است. (گزارش ۲۱ مهر ایرنا)

(۴) معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش در مهر ماه سال ۱۳۹۴ اعلام نمود که مدت زمان تبدیل وضعیت معلمان پیمانی ۵ سال است. با این حال تعداد قابل توجهی از این معلمان تا مهر ماه ۱۳۹۴ که شامل این وضعیت می شدند تاکنون بلا تکلیف مانده اند رجوع کنید به:

<http://sedayemoallem.ir/خبر/item/4820> - درخواست معلمان پیمانی - سال ۱۳۸۹ - از - سازمان - مدیر پت - و - بر نامه - ریزی - کشور

(۵) رجوع کنید به لینک زیر:

<http://www.amar.org.ir/%D9%BE%D8%A7%DB%8C%DA%AF%D8%A7%D9%87-%D9%87%D8%A7-%D9%88-%D8%B3%D8%A7%D9%85%D8%A7%D9%86%D9%87-%D9%87%D8%A7/%D8%B3%D8%B1%DB%8C%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%B2%D9%85%D8%A7%D9%86%DB%8C/agentType/ViewType/PropertyTypeID/15>

(۶) دولت روحانی وعده می دهد که در سال آینده اقتصاد ایران رشد ۵ تا ۶ درصدی را تجربه خواهد کرد. حتی اگر این فرض بسیار خوشبینانه را بپذیریم در این صورت نرخ بیکاری و تعداد بیکاران در بهترین حالت در همین سطح کنونی باقی خواهد ماند. زیرا به بر آورد تعداد از پژوهشگران اقتصادی حامی دولت هر یک درصد رشد اقتصادی در ایران، باعث ایجاد صد هزار شغل جدید خواهد شد، بنابراین، یعنی با فرض تحقق رشد اقتصادی ۶ درصدی، تنها ۶۰۰ هزار فرصت شغلی در سال ۹۵ ایجاد خواهد شد که بسیار کمتر از تعداد کسانی است سالانه وارد بازار کار می شوند. از سوی دیگر بانک جهانی و صندوق بین المللی پیش بینی کرده اند که اقتصاد ایران در سال ۹۵ رشدی حدود ۴/۴ درصد را تجربه خواهد کرد. طبق این پیش بینی ها، نرخ بیکاری در سال ۹۵ بیش از ۱۲ درصد خواهد بود که نشانگر افزایش نرخ بیکاری است. نگاه کنید

(۷) : گزارشی از درگیری های نیروهای انتظامی با کارگران نقاش ساختمان از زبان یک کارگر:

"مشکلات کارگران نقاش

هیچ مقام مسوولی یادی از ما کارگران نقاش ساختمان نمی کند اما جناب نیروی انتظامی برای این مسئله تاب نیاورده دست به کار میشود و حضرات انجمن صنفی هم که خود فروخته هستند در خدمت جناب نیروی انتظامی به خدمت کارگران نقاش ساختمان می رسند این خدمت گزار را هم برای دست گرمی وهم برای تمرین مناسب می بینند.

اما یه کم دور تر میریم از اول شروع میکنیم بنده دقیقا یادم هست که کارگران نقاش پاتوقشان در تهران پارس فلکه چهارم خیابان وفادار شرقی ایستگاه مسجد بود تقریبا ۲۰ سال پیش روزی شهردار آمد گفت برای شما جای سر پوشیده درست خواهیم کرد.

اما این وعده دروغی بیش نبود یکی دوسال بعد آقایان دست بکار شدند هر چند زحمت زیادی برای نیروی انتظامی داشت پس از درگیری های مختلف این وظیفه را انجام دادند و کارگران را به ایستگاه مدرسه راندن اما چند سال بعد دوباره دیدند که کسی یادی از این کارگران نمی کند دوباره نیروی انتظامی با خود اندیشید که من یادی از کارگران میکنم و این دفعه برای گرم کردن با باطوم هاشون آمدند و برای ما حسابی خدمت کردند واز ایستگاه مدرسه به دوراهی رهبر راندند. جنب دانشگاه خواجه نصیر یک پارک کوچک بود که آنجا جمع میشدیم وچند روز پیش آقایان دوباره یادی از ما کرده بودند که اینجا جای شما نیست و جناب انجمن صنفی حاضر در جلسه گفتند یا اینجا جمع نشید یا اون زیر پل به آغل مانندای برای خدمت به شما عزیزان درست کردیم به زور باطوم می فرستیم آنجا. اگر این حضرات خود فروخته و جناب انتظامی نباشه کسی به فکر ما کارگران نیست من نمی دونم آیا ما در این مملکت جای برای سر پا ایستادن داریم یا نداریم. ما باید به فکر این بحران بیکاری که پس از رکود در بازار مسکن به وجود آمده باشیم ویا هر روز در گیر با ماموران باشیم آیا حل این بحران به عهده کیست؟

کارگرسندیکای نقاش، علی آقا"

(۸) پیش نویس برنامه ششم، افزایش تدریجی سن و سابقه خدمت و محاسبه میزان حقوق بازنشستگی براساس میانگین حقوق ۵ سال آخر خدمت مشمولین تمام صندوق های بازنشستگی و تامین اجتماعی، را پیشنهاد می کند در تبصره ۲۴ پیش نویس برنامه ششم در این مور چنین آمده است:

به منظور جلوگیری از بروز بحران و کنترل و کاهش مشکلات صندوق های بازنشستگی و تامین اجتماعی، دولت مکلف است اقدامات ذیل را در طول برنامه ششم توسعه به اجرا درآورد:

۱- افزایش تدریجی سن و سابقه خدمت لازم برای مشمولین تمام صندوق های بازنشستگی و تامین اجتماعی از سال اول برنامه هر سال به میزان ۶ ماه، به حداقل سن و سابقه خدمت جهت احراز بازنشستگی

۲- از تاریخ تصویب این قانون، بازنشستگی پیش از موعد مشترکین تمامی صندوق های بازنشستگی و تامین اجتماعی، ممنوع خواهد بود.

۳- حداکثر سنوات ارفاقی مربوط به شماغل سخت و زیان آور برای مشمولین صندوق های بازنشستگی کشوری و لشکری به مدت ۳ سال و صندوق تامین اجتماعی به مدت ۵ سال تعیین می گردد.

۴- حداکثر حقوق بازنشستگی برای تمامی بازنشستگان صندوق های بازنشستگی و تامین اجتماعی معادل ۷ برابر حداقل حقوق قوانین موضوعه خواهد بود.

۵- تمامی مشترکین صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی مجازند فقط از یک حقوق بازنشستگی و یا مستمری به انتخاب خود برخوردار شوند. (به استثنای دریافتی‌ها از صندوق‌های بازنشستگی خصوصی)

۶- برقراری پوشش فراگیر افراد غیرمزد و حقوق‌بگیر فاقد پوشش بیمه اجتماعی پایه براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب دولت می‌رسد که استحقاق برخوردار از یارانه‌ها و مساعدت‌های اجتماعی را تعیین خواهد کرد در قالب صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر انجام خواهد شد. این صندوق تحت عنوان صندوق بیمه فراگیر فعالیت خواهد کرد.

۷- به منظور بهبود نظام کسب و کار و فضای رقابتی و ایجاد عدالت در برخورداری از منابع عمومی هر ساله دو درصد از میزان تقبل پرداخت حق بیمه سهم کارفرمایی، کارفرمایان موضوع قانون بخشودگی قسمتی از حق بیمه، بیمه‌شدگان و کارفرمایان مصوب ۱۳۵۸،۹،۲۴ شورای انقلاب و اصلاحات بعدی آن کاسته خواهد شد.

۸- در تمامی صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی میزان حقوق بازنشستگی براساس میانگین حقوق ۵ سال آخر خدمت به قیمت روز (با احتساب ضرایب حقوق سنوات مربوطه مصوب هیئت وزیران) محاسبه می‌گردد.

۹- هرگونه اتخاذ تصمیم در حوزه بازنشستگی بیمه‌های اجتماعی و درمانی منوط به پیش‌بینی بار مالی طرح‌ها و لوایح مربوط براساس محاسبات فنی، بیمه‌ای (اکچوئری) با لحاظ تعهدات بین‌نسلی و رعایت حقوق مکاتبه بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران خواهد بود.

۱۰- با توجه به اینکه تمامی حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران نیروهای نظامی و انتظامی توسط دولت تامین می‌گردد. از تاریخ تصویب این قانون سازمان تامین اجتماعی نیروهای مسلح منحل و تمام شرکت‌ها و اموال و منابع آن توسط سازمان خصوصی‌سازی واگذار و منابع حاصله به حساب درآمد عمومی خزانه واریز می‌گردد. پرداخت حقوق بازنشستگان تا تصویب قانون جدید بازنشستگی توسط نیروهای فوق‌الذکر انجام خواهد شد.

(۹) در این مورد در تبصره ۳۳ پیش‌نویس برنامه ششم توسعه چنین گفته شده است:

"به منظور ترغیب کارفرمایان و کارآفرینان بخش خصوصی و تعاونی به جذب نیروی کار بیکار جوان به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته و با هدف کمک به کاهش هزینه نیروی کار بنگاه‌های اقتصادی، دولت مجاز است اقدامات زیر را طی سال‌های برنامه اجرا نموده و منابع اعتباری مورد نیاز را در بودجه سنواتی لحاظ نماید:

۱- مستثنی نمودن از شمول قوانین کار و تامین اجتماعی برای دانش‌آموختگان دانشگاهی گروه‌های سنی زیر ۲۹ سال در اجرای طرح کارورزی (آموزش‌های تخصصی بدو ورود به کار و طی دوره‌های آموزش عالی در کارگاه‌های خصوصی و تعاونی) حداکثر تا دو سال برای هر یک از کارورزان.

۲- تعیین حداقل مزد برای کارگران جدید گروه‌های سنی زیر ۲۹ سال (که قبلاً سابقه بیمه تامین اجتماعی نداشته باشند) و مشمولین طرح اشتغال عمومی (اجرای پروژه‌های عام‌المنفعه در زمینه زیرساخت‌های اقتصادی، اجتماعی و مدیریت محیط زیست و با مشارکت جوامع محلی) به میزان ۷۵ درصد حداقل مزد تعیین شده مصوبه شورای عالی کار حداکثر تا دو سال با هدف انگیزه بیشتر برای بکارگیری نیروی کار جدید."

همچنین نگاه کنید لینک های زیر:

http://www.jobportal.ir/s3/Default.aspx?ID=9_3_595_10_229

<http://www.tasnimnews.com/Home/Single/449738>